

Concept Nota van Antwoord: zienswijzen beschikkingen Groetpolder

Op de ontwerpbeschikking zijn 8 zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen en de reactie van Gedeputeerde Staten daarop zijn per indiener samengevat.

1. W.F.J. Metz

Samenvatting van de zienswijze

In de zienswijze van indiener worden de volgende punten naar voren gebracht:

- a. indiener stelt dat het initiatief voor het Windturbinepark in Groetpolder niet voldoet aan de uitgangspunten van het herstructureringsbeleid en in ieder geval niet in lijn is met de bedoeling van dit beleid. De doelstelling van het beleid zoals indiener die ziet is door herstructurering minder molens en meer rust creëren voor de omgeving. Bij het initiatief Groetpolder is hier geen sprake van. Door zes molens te realiseren van 100 meter ashoogte die een laag toerental draaien en zeven bestaande molens met een ashoogte van 46 meter die een hoog toerental draaien te laten staan ontstaat precies het tegenovergestelde als waar het beleid voor is bedoeld. De situatie in de omgeving verbeterd hierdoor niet, hij verslechterd. Het kan toch niet zo zijn dat een lijnopstelling van 19 windturbines in tweeën wordt geknipt waarbij vervolgens de zeven oude molens blijven staan en de rest wordt ingebracht in de herstructurering. Als dat al mag dan moeten ook de bestaande molens voldoen aan de nieuwe regelgeving voor afstanden tussen lijnopstellingen en tot geluidsgevoelige gebouwen en akoestiek. Voor de lijnopstelling van 19 turbines was één vergunning verleend. Omdat er nu twee lijnopstellingen komen moet voor beide lijnopstelling een nieuwe vergunning worden aangevraagd. Dit is niet gebeurd. Daarom moeten de zeven oude windturbines worden verwijderd. Voor de Groetpolder moet hetzelfde beleid gelden als voor de Waardpolder: 2 voor 1 en wat niet geplaatst kan worden in het gebied omdat er onvoldoende ruimte is, wordt gebruikt op andere plaatsen of gaat in de windbank;
- b. het akoestisch onderzoek is onjuist omdat niet is voldaan aan de rekeneis als bedoeld in artikel 3.4.1 van het Activiteitenbesluit. Daar is vastgelegd dat berekeningen op ashoogte 99,5 meter moeten plaatsvinden. In het akoestisch onderzoek is gerekend met een ashoogte van 80 meter (2.4.1, tabel 2,1). Om die reden is het aannemelijk dat er bij een aantal woningen niet aan de L_{den} en L_{nacht} norm wordt voldaan;
- c. er wordt niet voldaan aan de afstandseis die het beleidskader Wind op Land 2014 (p. 18) stelt aan de afstand tussen twee lijnopstelling. Deze moet namelijk minimaal 2,5 maal de onderlinge afstand tussen de nieuw te plaatsen windturbines zijn. In de Ruimtelijke onderbouwing is aangegeven dat de onderlinge afstand tussen de nieuwe windturbines 340 meter bedraagt. De afstand tot een andere lijnopstelling moet dan minimaal $2,5 \times 340 \text{ meter} = 850 \text{ meter}$ zijn. Omdat deze afstand slechts 640 meter wordt hier niet aan voldaan;
- d. onder punt 4.4. Landschap wordt beschreven dat aan de Boerensluisweg en Winkelmadeweg geen bebouwing is (5 wooneenheden). Aan de Wieringermeer kant staat volgens het rapport nagenoeg geen bebouwing. Dat is onjuist, er staan 13 wooneenheden. Hiermee is ook geen rekening gehouden in het akoestisch rapport en de natuurtoets;

- e. de conclusie in het natuurrapport dat er geen sprake is van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebied is onjuist. Bij verschillende woningen aan de Groetweg zijn rust- en verblijfplaatsen van enkele tot kleine kolonies vleermuizen die het water en de rietkragen van de Groetpolder gebruiken als foerageergebied. Ook is ten onrechte gesteld dat het enkel om akkerbouwgebied gaat terwijl bij Groetpolder 1 ook enkele hectares fruitteelt aanwezig is. Daarnaast wordt niet vermeld dat in de rietkragen van het Groetkanaal bruine kiekendieven broeden en die rietkragen als foerageergebied gebruiken. De ransuilen broeden in de houtsingel van de Groetweg en gebruiken de Groetpolder als foerageergebied. In het natuurrapport wordt volledig voorbij gegaan aan het feit dat het Groetkanaal een ecologische verbindingszone is die een hoge beschermingsprioriteit heeft.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: het Beleidskader en daarmee de gewenste verbeteringen die hieruit voortvloeien omvatten de gehele provincie Noord-Holland. Het beleidskader stelt niet de eis om op de locatie van windparken die onder de herstructureringsregeling worden gerealiseerd, *“minder molens en meer rust”* voor de omgeving te creëren. Dit zou in praktijk ook niet mogelijk zijn, gelet op het feit dat juist in de aangewezen herstructureringsgebieden nieuwe windparken onder voorwaarden zijn toegestaan. In het beleidskader is afgewogen waarom de Groetpolder geschikt is als herstructureringsgebied, zoals vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening. Ten aanzien van de opmerking van indiener dat sprake moet zijn van twee nieuwe vergunningen, omdat de oude vergunning is afgegeven voor het gehele bestaande windpark Groetpolder waarvan nu maar een deel behouden blijft, kan Gedeputeerde Staten enkel opmerken dat de aanvraag zoals deze is ingediend is beoordeeld. Voor deze aanvraag is geconstateerd dat is voldaan aan de vereisten uit het provinciaal beleid en het wettelijk kader. Het al dan niet hebben/verkrijgen van deze vergunningen is geen grond om de aangevraagde vergunningen te weigeren. In tegenstelling tot wat indiener beweert is er in Noord-Holland geen windbank. Sanering is aan de markt overgelaten. Dat Waardpolder er voor heeft gekozen om al hun molens weg te halen is een eigen weging geweest, geen vereiste vanuit provinciaal beleid.

Ad. b: indiener merkt terecht op dat in de akoestische rapportage een ashoogte van 80 meter is benoemd en dat dit niet overeenkomt met de rekeneis uit bijlage 4 van de Activiteitenregeling. Er blijkt echter sprake te zijn van een typefout in de rapportage. Uit bijlage 2 van het akoestisch rapport blijkt dat voor de Lagerwey L100 een bronhoogte van 99 meter is gehanteerd. De berekening zijn daarmee conform de voorgeschreven rekeneis uitgevoerd. Gedeputeerde Staten hebben zich in hun besluitvorming terecht gebaseerd op de in het akoestisch rapport gerapporteerde resultaten.

Ad. c: indiener doelt op het plaatje dat is opgenomen op pagina 18 van het Beleidskader Wind op Land 2014. Dit plaatje, getiteld ‘samengestelde lijnen’ gaat over lijnopstellingen die worden opgebouwd uit bestaande en nieuwe windturbines die samen een lijnopstelling vormen. Bij het windturbinepark in de Groetpolder is sprake van twee afzonderlijke lijnen, waarbij het nieuwe initiatief op zich voldoet aan de vereisten van een lijnopstelling zoals die in het beleidskader is gesteld.

In aanvulling daarop zijn Gedeputeerde Staten van mening dat met het opknippen van de bestaande lijn sprake is van twee duidelijk van elkaar te onderscheiden nieuwe lijnen. Dit gelet op:

- de afstand tussen beide lijnen van NW-6 (nieuw) en H-7 (bestaand) van 620 meter;
- de afstand tussen de windturbines in beide lijnen van circa 340 meter tussen de nieuwe windturbines en 185 meter tussen de bestaande windturbines;
- het verschil in ashoogte, rotordiameter en tiphoogte tussen de nieuwe en bestaande windturbines van respectievelijk 99 meter, 100 meter en circa 149,5 meter ten opzichte van 46 meter, 43 meter en circa 67,5 meter.

Zie voor een visualisatie van deze verschillen figuur 4.1 en 4.2 van de ruimtelijke onderbouwing (bijlage 1);

Ad. d: indiener doelt op punt 4.4 van de Ruimtelijke onderbouwing. In die onderbouwing wordt gesteld dat er incidentele bebouwing aanwezig is langs de Boerensluisweg en de Winkelmadeweg. De meest dichtbijgelegen bebouwing bevindt zich op circa 800, respectievelijk 1000 m van het windturbinepark. De opmerking in de rapportage dat aan de kant van de Wieringermeer nagenoeg geen bebouwing staat is inderdaad niet geheel accuraat. In het akoestisch rapport is met deze woningen echter wel rekening gehouden maar zijn deze niet expliciet benoemd omdat de woningen buiten de contouren van Lden 47 dB(A) en Lnight 41 dB(A) liggen.

PM: aanvulling RUD NHN check op natuurtoets

Ad. e: in de natuurtoets wordt voor wat betreft vleermuizen onder andere het volgende gesteld:

“In het plangebied zijn geen lijnvormige landschapselementen aanwezig waarlangs vleermuizen zich kunnen oriënteren. Het open akkerbouwgebied bevat ook geen geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Naar verwachting zullen weinig vleermuizen in het plangebied voorkomen, waardoor de kans op aanvaringsslachtoffers te verwaarlozen is en met zekerheid niet leidt tot een aantasting van de gunstige staat van instandhouding van een vleermuissoort.”

Dat er vleermuizen zijn in het gebied wordt niet bestreden. Gedeputeerde Staten hebben advies ontvangen van de RUD Noord Holland Noord waarin is aangegeven dat geen negatieve effecten plaatsvinden op Natura 2000 instandhoudingsdoelen. Dat er meer soorten vogels in het gebied voorkomen wordt niet bestreden. De vraag is enkel of deze soorten op deze plek in hun voortbestaan worden bedreigd vanwege de ontwikkeling van het windpark. Uit onderzoek is gebleken dat hier geen sprake van is. In de zienswijze voert indiener ook geen redenen aan dat het onderzoek op dit punt onjuist is

Zoals in het natuurrapport is opgenomen (p. 20) heeft het Groetkanaal binnen het Natuurnetwerk Nederland de functie landschapslint. Bij deze verbindingen wordt vooral gehecht aan behoud en versterking van het landschapsbeeld en de cultuurhistorische waarden. Daarnaast hebben deze zones ook een verbindende functie voor recreanten. Aan deze verbindingen is geen ecologische doelstelling toegekend. Zoals in het provinciaal beleid ten aanzien van windturbines op land is overwogen is Groetpolder geschikt als herstructureringsgebied, in deze afweging is bijvoorbeeld de ligging in natuurgebied en/of EHS betrokken. Daarnaast zijn in het gebied al windturbines aanwezig hetgeen betekent dat verschillende diersoorten in

het gebied al te maken hebben met deze omstandigheden en zich daaraan hebben aangepast. Dit leidt er toe dat ten aanzien van het Groetkanaal voorliggend initiatief geen zodanige inbreuk heeft op de te beschermen waarden dat dit zou moeten leiden tot afwijzing van de aanvraag (zie ook beantwoording onder Ad. a).

2. J. Koppen

Samenvatting van de zienswijze

In de zienswijze van indieners worden de volgende punten naar voren gebracht:

- a. het is onrechtmatig dat de afstandseis uit artikel 32, lid 4 onder g PRV alleen van toepassing is op nieuwe windturbines. Het beschermende effect van de afstandseis wordt hierdoor volledig teniet gedaan. Het initiatief voor het Windpark in de Groetpolder voldoet hiermee niet aan de uitgangspunten van het herstructureringsbeleid en is in ieder geval niet in lijn met de bedoeling van dit beleid. De doelstelling van het beleid zoals indiener die ziet is door herstructurering minder molens en meer rust creëren voor de omgeving. Bij het initiatief Groetpolder is hier geen sprake van. De afstandseis uit de herstructurering zou moeten gelden voor de gehele lijn, dus zowel de oude als de nieuwe windturbines;
- b. de afstand tussen de twee lijnopstellingen in de Groetpolder is te klein en niet onderbouwd. De ARO heeft aangegeven dat twee lijnen op korte afstand van elkaar niet wenselijk is. Nu wordt gesteld dat de lijnen “duidelijk te onderscheiden” zijn. Er is in ieder geval geen sprake van een substantiële afstand. Op grond van het beleidskader Wind op Land moet de afstand minimaal 850 meter zijn. Die ruimte is er alleen zonder de 6^e en 7^e oude turbine. Te meer nu Groetpolder het enige herstructureringsgebied is dat direct aan de West Friese Omringdijk ligt, waarvan volgens het beleidskader moet worden voorkomen dat deze zeer waardevolle landschapselementen door de windturbines worden gemarginaliseerd;
- c. de provincie is in gebreke gebleven om mij als omwonende te beschermen. De afstandseis tot de woningen geldt niet voor de oude windturbines. Hierdoor verdubbelt de geluidsbelasting op de woning van indiener. Dit is een onevenredige benadeling en in strijd met de beginselen van behoorlijk bestuur;
- d. in de “motivering besluit ontwerp vvgb” staat dat de gemeente Hollands Kroon geen bezwaar heeft tegen de herstructurering. Dat heeft de gemeente echter nooit gezegd, ze hebben nooit expliciet aangegeven “geen bezwaar te hebben” tegen de constructie van twee lijnen.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: het Beleidskader en daarmee de gewenste verbeteringen die hieruit voortvloeien omvatten de gehele provincie Noord-Holland. Het beleidskader stelt niet de eis om op de locatie van windparken die onder de herstructureringsregeling worden gerealiseerd, “*minder molens en meer rust*” voor de omgeving te creëren. Dit zou in praktijk ook niet mogelijk zijn gelet op het feit dat juist in de aangewezen herstructureringsgebieden nieuwe windparken onder voorwaarden zijn toegestaan. In het beleidskader is afgewogen waarom de Groetpolder geschikt is als herstructureringsgebied zoals vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

De bestaande windparken draaien op verleende vergunningen, het stellen van extra eisen aan deze windparken kan pas aan de orde zijn als nieuwe vergunningen voor deze windparken (moeten) worden verleend. Voor deze gevallen is de regeling als bedoeld in artikel 32, tweede lid van de PRV van toepassing.

Ad. b: indiener doelt op het plaatje dat is opgenomen op pagina 18 van het Beleidskader Wind op Land 2014. Dit plaatje, getiteld 'samengestelde lijnen' gaat over lijnopstellingen die worden opgebouwd uit bestaande en nieuwe windturbines die samen een lijnopstelling vormen. Bij het windturbinepark in de Groetpolder is sprake van twee afzonderlijke lijnen, waarbij het nieuwe initiatief op zich voldoet aan de vereisten van een lijnopstelling zoals die in het beleidskader is gesteld.

In aanvulling daarop zijn Gedeputeerde Staten van mening dat met het opknippen van de bestaande lijn sprake is van twee duidelijk van elkaar te onderscheiden nieuwe lijnen. Dit gelet op:

- de afstand tussen beide lijnen van NW-6 (nieuw) en H-7 (bestaand) van 620 meter;
- de afstand tussen de windturbines in beide lijnen van circa 340 meter tussen de nieuwe windturbines en 185 meter tussen de bestaande windturbines;
- het verschil in ashoogte, rotordiameter en tiphoogte tussen de nieuwe en bestaande windturbines van respectievelijk 99 meter, 100 meter en circa 149,5 meter ten opzichte van 46 meter, 43 meter en circa 67,5 meter.

Zie voor een visualisatie van deze verschillen figuur 4.1 en 4.2 van de ruimtelijke onderbouwing (bijlage 1);

Ad. c: het provinciaal beleid ten aanzien van herstructurering en daarmee de eisen uit artikel 32, vierde lid van de PRV zijn expliciet bedoeld voor de realisatie van windturbines die onder de herstructureringsregeling vallen. In de beoordeling van de aanvraag is enkel de nieuwe lijn die onder deze regeling valt betrokken. Het resterende deel van de oude lijn blijft als zelfstandige lijn bestaan en maakt geen onderdeel uit van de aanvraag. In aanvulling daarop blijkt uit de aanvraag voor deze nieuwe lijn dat de geluidsbelasting in de nieuwe situatie (waarin de nieuwe lijn samen met het resterende deel van de oude lijn is berekend) op de gevel van de woning van indiener voldoet aan norm van 47 dB(A) Lden en 41 dB(A) Lnight. Dat er sprake zou zijn van verdubbeling van de geluidsbelasting blijkt niet uit het onderzoek. Uit figuur 3 van het akoestisch onderzoek lijkt ter plaatse van de woning het geluid eerder minder te worden dan dat het verdubbeld. Dit kan voortkomen uit het feit dat in de nieuwe situatie minder turbines in het gebied aanwezig zijn en dat de nieuwe windturbines met stillere technieken werken.

Ad. d: de gemeente heeft actief meegewerkt aan de vergunningverlening en is om advies gevraagd in het kader van het vooroverleg. De gemeente heeft daarbij op geen enkele andere wijze aangegeven tegen de realisatie van dit windpark te zijn. Hieruit maken wij op dat er geen bezwaar tegen dit park bestaat. Daarnaast heeft de gemeente positief geadviseerd op de onderwerpen archeologie en welstand.

3. Univé rechtsbijstand namens S. de Joode en J. Heling

Samenvatting van de zienswijze

In de zienswijze van indieners worden de volgende punten naar voren gebracht:

- a. indieners wijze erop dat zij zich niet gehoord voelen bij de totstandkoming van het initiatief en dat dit naar mening van indieners geldt voor veel bewoners van het gebied. De stukken die ter inzage liggen wijzen er op dat alle plannen zijn toegeschreven naar de wensen en financiële belangen van de initiatiefnemers. Zo worden voorwaarden gesteld aan de verzoeken van Gedeputeerde Staten (zie Notitie aanvullende gegevens Herstructurering Windmolens Groetpolder). Gevraagd wordt om serieus rekening te houden met de belangen van alle bewoners van het gebied;
- b. er bestaat geen noodzaak tot realisatie van een windpark met grotere molens. Er zijn namelijk alternatieven voor het behalen van de energiedoelstellingen die meer draagvlak hebben bij omwonenden. Er wordt ten onrechte krampachtig vastgehouden aan de afspraken over Wind op Land en niet gekeken naar alternatieven zoals zonne-energie. Dit vinden indieners onzorgvuldig, nu toepassing van zonne-energie betekent dat er geen ruimtelijke noodzaak bestaand voor de herstructurering van Groetpolder;
- c. indiener stelt dat de opstelsom van bestaande windturbineparken, Windpark Wieringermeer, Windpark Westfrisia en de resterende vijf herstructureringsproject (exclusief Groetpolder 686 MW opleveren waarmee is voldaan aan de doelstelling van 685,5 MW die de provincie met het Rijk heeft afgesproken. Gelet op artikel 32 van de PRV mag het verlenen van de omgevingsvergunning niet tot gevolg hebben dat er meer dan 685,5 MW in wind op land op het grondgebied van de provincie ruimtelijk mogelijk worden gemaakt.
- d. de provinciale coördinatieregeling (artikel 3.33 Wro) is ten onrechte toegepast nu geen sprake is van een inpassingsplan;
- e. een meetnetwerk ten behoeve van geluid of slagschaduw ontbreekt. Er worden in de ontwerpvergunning geen metingen voorgeschreven en meetpunten ontbreken. Daardoor is er geen controlemiddel bij ingebruikname van het park en is controle en handhaving niet mogelijk;
- f. de referentieturbine voldoet niet aan de best beschikbare technieken. Er zijn nieuwe effectievere windturbines beschikbaar waarmee meer energie kan worden opgewekt. Bij toepassing van deze turbines kan met twee turbines minder dezelfde doelstelling worden behaald;
- g. er is onvoldoende en onzorgvuldig gekeken naar de daadwerkelijk gevolgen voor flora en fauna. Zo had bekeken moeten worden of een en ander onder de Wet natuurbescherming 2017 realiseerbaar was;
- h. er is onvoldoende aandacht voor de sloop van de windturbines door het ontbreken van bankgaranties of zekerheidsstellingen;
- i. er is onvoldoende aandacht besteed aan de effecten die de grotere turbines hebben op de gezondheid van omwonenden. Bijvoorbeeld het feit dat het onverkoopbaar worden van woningen in de omgeving psychische schade tot gevolg kan hebben;
- j. er is ten onrechte geen onderzoek gedaan naar achtergrondgeluid. In het landelijk gebied kan het achtergrondgeluid namelijk tot onder 30 dB(A) zakken. Dan ligt het voor de hand dat er gebruik wordt gemaakt van strengere normen in de vorm van maatwerkvoorschriften;

- k. de geluids- en slagschaduwnormen kunnen niet zonder meer worden toegepast. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in de uitspraak van 19 oktober 2016 (NJB 25/11/2016, nr. 2119, blz. 3052) bepaald dat voor bepaalde wetgeving moet worden bestempeld als plan/programma in de zin van de Europese plan-merrichtlijn 2001/42. Deze richtlijn verplicht er toe om voorafgaand aan de vaststelling van deze plannen/programma's een milieueffectrapportage op te stellen. Dit had ook moeten gebeuren voor het Activiteitenbesluit. Deze regels moeten dan ook vanwege strijd met het recht buiten toepassing worden gelaten. Hierdoor kan niet beoordeeld worden of het initiatief voldoet aan de uitgangspunten voor een goede ruimtelijke ordening;
- l. het adres van indiener is niet meegenomen in het slagschaduwrapport terwijl in de winter weldegelijk slagschaduw hinder wordt ondervonden door de hogere turbines. Een stilstandvoorziening is nodig om hinder voor indieners te beperken;
- m. de economische uitvoerbaarheid van het plan is niet aangetoond. Indiener twijfelt er aan of de kosten die initiatiefnemers moeten maken kunnen worden terugverdiend;
- n. in de stukken wordt gesproken over riante vergoedingen voor omwonenden. Het valt op dat daarin de vergoedingen voor aandeelhouders ook worden meegerekend;
- o. indieners vinden het onbegrijpelijk dat gekozen is voor het plaatsen van nieuwe turbines aan de noordkant van het park in plaats van de zuidkant waar geen gevoelige objecten staan dan de woningen van aandeelhouders aan de Groetpolderweg;
- p. de provincie heeft al een vergunning afgegeven om de bestaande turbines te vervangen voor eenzelfde type met meer opbrengst en minder geluidsoverlast en slagschaduw. Dit plan heeft meer draagvlak bij de omgeving.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: de provincie heeft wel degelijk geprobeerd om draagvlak te versterken en het gesprek tussen omgeving en ontwikkelaar te bevorderen. De initiatiefnemer is gevraagd een participatieplan op te stellen en uit te voeren, waarin is beschreven hoe omwonenden worden betrokken bij het plan.

Ten aanzien van de aanvraag en de daarbij overlegde onderzoeken wordt opgemerkt dat deze door de provincie, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en de Regionale Uitvoeringsdienst Noord Holland Noord zijn beoordeeld op volledigheid en juistheid. Op basis van deze beoordeling is een eigenstandige afweging gemaakt ten aanzien van de vergunbaarheid van het park. Ten aanzien van het stuk waarnaar indieners verwijzen en de daarin opgenomen bewoordingen merken wij op dat in lijn met bovenstaande beoordeeld is of de overlegde gegevens voldoende zijn voor vergunningverlening. Wat indiener vindt van het verzoek om aanvullende gegevens of de afweging die op basis van deze gegevens heeft plaatsgevonden is daarbij voor Gedeputeerde Staten niet relevant geweest.

Ad. b: zoals in de Structuurvisie 2040 is aangegeven is er voor gekozen om de met het Rijk afgesproken taakstelling voor Wind op Land in 2020 te realiseren door herstructurering van bestaande windturbines en windturbineparken. Voor een

verdere verduurzaming van het energieverbruik in Noord-Holland richt het provinciaal beleid zich op de speerpunten:

- duurzaam bouwen (vooral duurzaam renoveren);
- offshore windenergie (inclusief kennisontwikkeling);
- zonne-energie;
- biomassavergassing (vooral kennisontwikkeling).

De provincie Noord-Holland houdt zich aan haar afspraken met het Rijk om in 2020 een taakstelling van 685,5 MW opgesteld vermogen te faciliteren. Daarbij is er voor gekozen om het aantal windturbines niet uit te breiden teneinde de impact op de leefomgeving en het open landschap te beperken. Om dit te bereiken zijn in de PRV regels gesteld waaraan nieuwe windturbines op land moeten voldoen. Dit is in lijn met het standpunt dat de Rijksoverheid inneemt over de gemaakte afspraken voor wind op land. Deze zijn niet inwisselbaar voor andere vormen van duurzame energie-opwekking omdat ze elkaar aanvullen en allemaal nodig zijn om aan de energietransitie-opgave te voldoen.

Ad. c: Op 20 september 2016 hebben Gedeputeerde Staten conform de "Uitvoeringsregeling verdeelprocedure herstructurering Wind op Land" de resterende taakstelling vastgesteld op 77,5 megawatt. Dit besluit is als volgt gemotiveerd:

"Uit de geactualiseerde Monitor windturbines in Noord-Holland 2e editie september 2016 blijkt dat de resterende taakstelling voor de herstructurering Wind op Land tenminste 74 Megawatt bedraagt (zie www.noord-holland.nl). Gegeven de behoudende aanname in de monitor om uit te gaan van het aantal megawatt dat maximaal is vergund of aangevraagd en de opgave om de taakstelling van 685,5 MW in 2020 zo dicht mogelijk te naderen, is de resterende opgave uit de monitor met 0,5% van de taakstelling (685,5) verhoogd. De resterende opgave voor de herstructurering Wind op Land wordt daarmee vastgesteld op 77,5 megawatt.

Dit besluit dient daarmee als peildatum voor de ingediende aanvragen om overschrijding van het plafond te voorkomen." De Monitor windturbines in Noord-Holland, 2^e editie september 2016 is terug te vinden op de provinciale website. Hieruit blijkt op welke wijze tot de restende opgave is gekomen. Gedeputeerde Staten zijn dan ook van mening dat positief kan worden beschikt op de aanvraag binnen de kaders van de PRV.

Ad. d: op grond van artikel 9f, eerste, derde en vijfde lid van de Electriciteitswet 1998 en artikel 1 van het Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatieregeling energie-infrastructuurprojecten is de coördinatieregeling uit artikel 3.33 Wro verplicht.

Ad. e: controle van het geluid van windturbines vindt plaats overeenkomstig paragraaf 2.6 van het Reken- en meetvoorschrift Windturbines. Hierin is de meetlocatie nauw omschreven. De ligging van meetpunten is afhankelijk van windrichting en dimensies van de windturbine. Het is daarom niet nodig dit nogmaals te omschrijven in een voorschrift bij de vergunning. Een meetnetwerk voor slagschaduw bestaat niet. Op de turbine zit een zogenaamde stilstandvoorziening, die de turbine buiten werking stelt bij optredende slagschaduw. Deze stilstandvoorziening geeft inzicht in de opgetreden slagschaduw. Controle van de bepaling 3.12 lid 1 van de Activiteitenregeling kan op basis hiervan plaatsvinden door het bevoegd gezag. Indien bij een handhavingscontrole blijkt dat de stilstandvoorziening niet optimaal functioneert, kan een maatwerkvoorschrift worden voorgeschreven;

Ad. f: gelet op artikel 1.1 van de Wabo is het begrip best beschikbare technieken gericht op het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu door het toepassen van de meest doeltreffende technieken om emissies en andere nadelige voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. De stelling van indiener dat ten onrechte niet de best beschikbare technieken (BBT) zijn gebruikt, omdat er grotere windturbines beschikbaar zijn waarmee meer energie kan worden opgewekt is in het kader van toepassing van BBT niet relevant omdat de toepassing van BBT daar niet over gaat. Bovendien zijn windturbines of het opwekken van energie met behulp van windturbines niet als zodanig als activiteit benoemd in de BBT-conclusies en BREF's¹. Hetgeen bevestigt dat voor voorliggende ontwikkeling geen BBT's zijn voorgeschreven. Tot slot merken Gedeputeerde Staten op dat de windturbines zoals opgenomen in de aanvraag voldoen aan de provinciale beleidsuitgangspunten en de wet. Dit is ook nogmaals beoordeeld in het kader van de omgevingsvergunning beperkte milieutoets. Er bestaat dan ook geen grond om de aanvraag op basis van dit argument van indiener te weigeren.

Ad. g: de Natuurtoets dateert van 13 mei 2016. Daarin is inderdaad beoordeeld welke consequenties het initiatief heeft voor soorten en gebieden op basis van de toen geldende wetgeving. Bij de beoordeling van de aanvraag heeft RUD NHN namens Gedeputeerde Staten ook gekeken of de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 in werking is getreden, zodanige wijzigingen aan heeft gebracht in de bescherming van soorten en gebieden dat de uitkomsten van de Natuurtoets bij toetsing aan deze wet anders zouden zijn. Voor het voorliggende initiatief is dat niet het geval gebleken.

Ad. h: conform de in de PRV gestelde voorschriften zijn bij de aanvraag omgevingsvergunning saneringsovereenkomsten overlegd waarin afspraken zijn gemaakt ook over de sanering van verouderde windturbines. In de voorschriften bij de omgevingsvergunning is opgenomen dat pas gestart mag worden begonnen met de bouw van de windturbines als de saneringsturbines, welke met x- en y-coördinaat in de voorschriften zijn benoemd, zijn gesaneerd. Hiermee is in voldoende mate gezekerd dat de saneringsturbines ook daadwerkelijk worden verwijderd;

Ad. i: in het kader van een goede ruimtelijke ordening is beoordeeld of sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat. In de vergunning is getoetst of het plan voldoet aan de door de wetgever gestelde eisen. Hiermee wordt beoogd een voor iedereen acceptabel woon- en leefklimaat te waarborgen in Nederland. Het plan voldoet aan deze eisen. Daarnaast voldoet het plan aan de aanvullende eisen die vanuit het provinciaal beleid zijn gesteld, mede vanuit het oogpunt van het verder waarborgen van het woon- en leefklimaat in Noord-Holland. Dit laat onverlet dat het plan veranderingen aanbrengt in de directe leefomgeving van indieners en u dit kunt ervaren als een afname van het woongenot Gedeputeerde Staten zijn evenwel van oordeel dat het woongenot niet dermate wordt aangetast dat geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Ad. j: het feit dat op grond van art. 3.14a lid 3 Activiteitenbesluit en artikel 4A.2 van de PMV sprake moet zijn van 'bijzondere lokale omstandigheden' betekent niet te snel afgeweken moet worden van de standaard geldende geluidsnormen uit het

¹ Best Available Techniques Reference Documents

eerste lid. In een uitspraak van de Afdeling van 10 december 2014 (ABRS 10 december 2014, nr. 201403936/1) werd geoordeeld dat het bevoegd gezag zich in redelijkheid op het standpunt had gesteld dat een laag referentieniveau van het omgevingsgeluid geen bijzondere omstandigheid vormde.

Ad. k: anders dan indieners veronderstellen, blijkt uit het arrest HvJ EU 19 oktober 2016, C-290/15 (Patrice D'Oultremont e.a./Waals Gewest) niet dat de normen van het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling voor geluidhinder en slagschaduw in strijd met het recht zijn vastgesteld.

Het arrest heeft betrekking op een besluit van het Waals Gewest. Kenmerkend voor dit besluit is dat het specifiek is vastgesteld om het aantal windmolenparken in Wallonië te vergroten. Dit besluit hoort bij een concreet plan om de beleidsdoelstelling voor windenergie te halen, maar is formeel van dat plan losgekoppeld. Door die ont koppeling is op grond van Waals recht geen plan-milieueffectrapportage voor het besluit vereist. In navolging van eerdere jurisprudentie over de m.e.r.-richtlijn oordeelt het Hof dat zulke "opknip-strategieën" waarmee de SMB-richtlijn wordt ontweken, moeten worden tegengegaan.

De normen voor windturbines uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling zijn van een andere orde. Het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling bevatten op zichzelf staande, algemeen toepasselijke normen, die gericht zijn op herhaalde toepassing op niet van te voren te bepalen locaties en niet van te voren te bepalen inrichtingen. Het zijn normen die voor iedere windturbine tijd- en plaats onafhankelijk gelden. In tegenstelling tot het Waalse besluit zijn de Nederlandse algemene milieuregels alleen gericht op het beperken van milieueffecten en hinder en niet tevens gericht op het mogelijk maken van projecten. Het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling zijn dus niet plan-m.e.r.-plichtig;

Ad. l: de woning aan de Zeesluisweg 6, ligt op meer dan 600 meter vanaf de eerste turbine en valt buiten de slagschaduwcontour. Zie hiervoor de ruimtelijke onderbouwing behorend bij de aanvraag.

Ad. m: de economische uitvoerbaarheid is naar mening van Gedeputeerde Staten voldoende vast komen te staan. Indiener geeft ook geen inhoudelijk gronden waarom dit niet het geval zou zijn.

Ad. n: Gedeputeerde Staten zijn geen partij in afspraken over vergoedingen voor omwonenden, aandeelhouders en anderen. De initiatiefnemer is gevraagd een participatieplan op te stellen en uit te voeren, waarin is beschreven hoe omwonenden worden betrokken bij het plan.

Ad. o: de aanvraag zoals deze door initiatiefnemer is ingediend is beoordeeld op de in de wet en het provinciaal beleid gestelde voorwaarden. De aanvraag voldoet aan deze voorwaarden. Het staat Gedeputeerde Staten niet vrij van deze aanvraag af te wijken en te beoordelen of een andere locatie van de windturbines andere effecten zou hebben.

Ad. p: zie de beantwoording hierboven onder o.

4. DAS rechtsbijstand namens M. Meijer, E. Postma en L. Verstraten

Samenvatting van de zienswijze

In de zienswijze van indieners wordt gesteld dat de belangen van indieners onvoldoende zijn afgewogen op de volgende punten:

- a. de zes nieuwe windturbines met een ashoogte van 99 meter vervuilen de horizon en tasten hiermee het woongenot aan. De hoogte is in verhouding tot de omgeving disproportioneel. Indieners stellen dat hierbij in aanmerking moet worden genomen er reeds drie grote windparken in de omgeving liggen, waardoor de woningen worden omringd door of ingeklemd liggen tussen de windparken;
- b. het windpark tast het beschermd dorpsgezicht van Kolhorn en het monument van de Westfrieze Omringdijk en daarmee het woongenot van indieners aan;
- c. het nieuwe windpark zorgt voor meer geluidshinder. Voor één van de indieners speelt mee dat sprake is van cumulatie van geluid als gevolg van de N248. De opschaling van het park brengt een onacceptabele geluidshinder met zich. Ook veroorzaken windturbines laagfrequent geluid dat gezondheidsrisico's met zich brengt;
- d. door de aanleg van de zes nieuwe windturbines wordt een grotere slagschaduw en lichtschitteringen veroorzaakt. Hierdoor wordt het woongenot aangetast. Één van de indieners heeft een kleinschalig agrarisch bedrijf en verwacht hinder bij het handmatig werken op de akker;
- e. de lijnopstelling is gelet op de ligging ten opzichte van de te behouden lijn in strijd met het provinciaal beleid, omdat als een lijn wordt onderbroken 2,5 maal de onderlinge afstand in aanmerking moet worden genomen. Dit is niet het geval. Ook zouden de windturbines in een lijn moeten worden opgesteld, hetgeen niet het geval is omdat de nieuwe windturbines niet in lijn met de bestaande turbines worden geplaatst. Ook moet de uniformiteit worden gewaarborgd door de windturbines van gelijke hoogte te plaatsen;
- f. uitzicht vermindering, geluidhinder, slagschaduw en de aantasting van het woongenot leiden tot waardevermindering van de woningen van indieners. Dit belang is onvoldoende meegewogen in de besluitvorming;
- g. effecten van geluidhinder en horizonvervuiling leveren stress, slapeloosheid en angst op. Dat indieners worden omringd door andere windpark levert stress op door de alsmaar 'draaiende wieken';
- h. vergunningverlening is in strijd met de Flora en faunawetgeving nu vogels en vleermuizen hinder ondervinden van de windturbines;
- i. indieners verzoeken om proceskostenvergoeding.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a:

De provincie vindt windturbines tot 120 met ashoogte goed passen in het landschap. Dit is onderbouwd in Beleidsregel en meegewogen bij de keuze voor Waard- en Groetpolder als gebieden geschikt voor de herstructurering Wind op land.

zoals in de Beleidsregel Wind op Land Uitwerking ruimtelijke uitgangspunten voor windturbines in herstructureringsgebieden is aangegeven ligt het herstructureringsgebied Waard- en Groetpolder in het dynamische 'agrotechnische' polderlandschap van de Kop. In de voorstudie Noord-Holland Windlandschappen wordt hiervan gezegd: *"In de polders wordt geploegd, gezaaid, geoogst en zijn de*

seizoenen goed zichtbaar. Het zijn modelmatige, ontworpen landschappen met vaak duidelijke grenzen. Open ruimten waarin de horizon, het panorama overheerst: zeeën van ruimte. Lange lijnen en repeterende elementen (erven, boerderijen, sloten, kanalen, lanen, wegen) brengen hierin maat en orde. De details van die elementen en de samenstelling ervan is illustratief voor de tijd van ontginning. Door deze eigen poldersignatuur verschillen de polders van de aangrenzende buurpolders. Zowel vanuit het aspect van de dynamiek als vanuit de repeterende landschapselementen past wind in beginsel goed bij de polders.' De bestaande oude lijnopstellingen in

Waard- en Groetpolder zijn onder meer reden om dit gebied als herstructureringsgebied aan te wijzen. Daarbij is de contour zo gekozen dat slechts een deel van de Wieringerwaard er binnen valt om er voor te zorgen dat deze polder geen integrale nieuwe wind-identiteit krijgt. Gelet op deze overwegingen is de Groetpolder gekenmerkt als geschikt voor invulling van de herstructureringsopgave. De vergunningaanvraag is getoetst aan de door de wetgever daaraan gestelde eisen, waaronder het borgen van een acceptabel woon- en leefklimaat voor omwonenden. Uit de bij de aanvraag behorende onderzoeken is ons gebleken dat de aanvraag hieraan voldoet. Daarnaast voldoet het plan aan de aanvullende eisen die vanuit het provinciaal beleid zijn gesteld, mede vanuit het oogpunt van het verder waarborgen van het woon- en leefklimaat in Noord-Holland (zoals 600 meter van gevoelige bestemmingen in plaats van de wettelijk voorgeschreven kortere afstand). Dit laat onverlet dat het plan veranderingen aanbrengt in de directe leefomgeving van indieners en u dit kan ervaren als een afname van het woongenot.

Ten aanzien van hinder door de aanwezigheid van meerdere windparken moet worden gesteld dat in algemeenheid geen recht bestaat op onaangetast uitzicht (ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 31). In de ruimtelijke onderbouwing is de visuele hinder voor de omgeving gezien door deze inzichtelijk te maken vanuit het perspectief van de waarnemer van het gebied. Op basis van deze gegevens hebben Gedeputeerde Staten geoordeeld dat geen sprake is van een onevenredige aantasting van de belangen van indieners;

Ad. b: vanaf de West Friese Omringdijk zijn de nieuwe windturbines wel zichtbaar, maar de (beleving van) kleinschaligheid van dijk en directe omgeving worden niet aangetast. In het Beeldkwaliteitsplan West Friese Omringdijk d.d. juni 2009 van de provincie wordt onderscheid gemaakt tussen de dijkzone (directe omgeving), de kwaliteitszone (200 m aan weerszijden van de dijk) en de panoramazone. Nieuwe ontwikkelingen die de openheid aantasten mogen niet in de kwaliteitszone worden gerealiseerd. De windturbines, voor zover deze gelet op de openheid en onderlinge afstand de openheid van het landschap zouden aantasten, worden gerealiseerd in de panoramazone. Daarmee wordt voldaan aan de eisen uit het beeldkwaliteitsplan en is geen sprake van de aantasting van de cultuurhistorie van de West Friese Omringdijk.

Met betrekking tot het beschermd dorpsgezicht van Kolhorn merken Gedeputeerde Staten op dat deze bescherming zich richt op het behoud hiervan door voorwaarden te stellen aan de woningen en functies die binnen dit dorpsgezicht liggen. Daarvan is bij voorliggend initiatief geen sprake. Daarnaast zijn in het gebied nu ook windturbines aanwezig en hoewel de nieuwe windturbines hoger zijn levert dit niet een zodanig beeld op dat daarmee onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het beschermd dorpsgezicht van Kolhorn.

Ad. c: zoals blijkt uit figuur 3.1 van het Akoestisch rapport Groetpolder liggen de woningen van indieners buiten de 47 dB Lden en 41 dB Lnight contouren. Voor de woningen van indieners wordt daarmee voldaan aan de wettelijke normen. Ten aanzien van de cumulatie met de N248 wordt opgemerkt dat gerekend is conform de daarvoor in de wet gestelde voorschriften en dat cumulatie in dat kader, voor zover noodzakelijk, is meegenomen. In algemene zin is in het kader van een goede ruimtelijke ordening beoordeeld of er sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat. In de vergunning is getoetst of het plan voldoet aan de door de wetgever gestelde eisen. Dit betekent wel dat het plan veranderingen aanbrengt in de directe leefomgeving van indieners en zij hierdoor meer geluidshinder menen te ervaren. Gedeputeerde Staten zijn echter van mening dat geen sprake is van een onevenredige aantasting van de belangen van indieners.

In onderzoeken van het RIVM en het Agentschap NL zijn geen aanwijzingen naar voren gekomen, dat laagfrequent geluid door windturbines een belangrijke rol speelt bij en invloed heeft op de beleving en gezondheid van omwonenden. Daarnaast kan op basis van een brief van de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (31 maart 2014, IENM/BSK-2014/44564) worden gesteld, dat toetsing aan de standaard Nederlandse geluidnormen tevens voldoende bescherming biedt tegen laagfrequent geluid. Om die reden is het niet noodzakelijk geacht om nader onderzoek te doen naar laagfrequent geluid voor Windpark Groetpolder.

Ad. d: slagschaduw is onderzocht in het rapport 'Herstructurering Windpark Groetpolder, onderzoek naar slagschaduw' van 10 mei 2016. Hierin zijn alle woningen opgenomen die mogelijk hinder van slagschaduw ondervinden. De woningen van indieners zijn hierin meegenomen. Hieruit blijkt dat voor de woningen van indieners zonder stilstandvoorziening een slagschaduw wordt verwacht van circa 10:52 uur (Groetweg 3), 12:11 uur (Groetweg 5) per jaar, wat boven de in artikel 3.12 van het Activiteitenregeling milieubeheer opgenomen norm van 5:40 uur per jaar is. In overeenstemming met dit artikel worden de windturbines daarom uitgerust met een automatische stilstandvoorziening. In de windturbinebesturing wordt een kalender van dagen en tijden geprogrammeerd, waarmee de rotor wordt gestopt als de zonnescijnsensor aangeeft dat de zon schijnt en deze op een zodanige positie ten opzichte van een gevoelig object staat dat daar hinder door slagschaduw kan optreden. Hierdoor wordt voorkomen dat er ter plaatse van de woning van indiener onaantvaardbare slagschaduw optreedt. Deze werkwijze is rechte toegestaan (zie onder meer ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 39). Het reguleren van slagschaduw via maatwerkvoorschriften is overigens niet mogelijk op grond van artikel 3.12 Activiteitenregeling milieubeheer. De woning van indiener aan de Havenweg 3 valt buiten de slagschaduwcontour hetgeen betekent dat tenminste wordt voldaan aan deze wettelijke norm. Deze zienswijze leidt gelet op het voorgaande niet tot aanpassing van het ontwerpbesluit.

Agrarische percelen zijn geen gevoelige objecten als bedoeld in artikel 1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Er gelden daarom geen normen voor. Wel moet in het kader van een goede ruimtelijke ordening worden beoordeeld of ter plaatse sprake is van een aanvaardbare mate van hinder als gevolg van slagschaduw. In het slagschaduwrapport Windpark Groetpolder zijn de slagschaduwcontouren

opgenomen. De percelen van indiener vallen voor een deel binnen de slagschaduwcontour. Vanwege de aanwezigheid van woningen binnen deze contour worden de windturbines uitgerust met een stilstandvoorziening waardoor op het merendeel van de percelen binnen de contour aan de wettelijke norm van 5.40 uur per jaar wordt voldaan. Locatie en tijdstip waarop hinder door slagschaduw ontstaat zijn goed te voorspellen. Ook is van belang dat hinder als gevolg van slagschaduw op een bepaalde plaats tijdelijk van aard is. Niet is gebleken dat indiener zijn werkzaamheden op de agrarische percelen niet zodanig kunnen inrichten dat hinder vanwege slagschaduw tot een minimum is te beperken. Het agrarisch gebruik van de percelen wordt door de slagschaduw niet disproportioneel beperkt, ook niet op delen waar slagschaduw valt. Aan het belang van indiener wordt om die reden niet een zodanig gewicht toegekend dat de belangenafweging anders uitvalt dan in de ontwerp-vergunning.

Ad. e: Gedeputeerde Staten gaan er vanuit dat indieners doelen op het plaatje dat is opgenomen op pagina 18 van het Beleidskader Wind op Land 2014. Dit plaatje, getiteld 'samengestelde lijnen' gaat over lijnopstellingen die worden opgebouwd uit bestaande en nieuwe windturbines die samen een lijnopstelling vormen. Bij het windturbinepark in de Groetpolder is sprake van twee afzonderlijke lijnen, waarbij het nieuwe initiatief op zich voldoet aan de vereisten van een lijnopstelling zoals die in het beleidskader is gesteld.

In aanvulling daarop zijn Gedeputeerde Staten van mening dat met het opknippen van de bestaande lijn sprake is van twee duidelijk van elkaar te onderscheiden nieuwe lijnen. Dit gelet op:

- de afstand tussen beide lijnen van NW-6 (nieuw) en H-7 (bestaand) van 620 meter;
- de afstand tussen de windturbines in beide lijnen van circa 340 meter tussen de nieuwe windturbines en 185 meter tussen de bestaande windturbines;
- het verschil in ashoogte, rotordiameter en tiphoogte tussen de nieuwe en bestaande windturbines van respectievelijk 99 meter, 100 meter en circa 149,5 meter ten opzichte van 46 meter, 43 meter en circa 67,5 meter.

Zie voor een visualisatie van deze verschillen figuur 4.1 en 4.2 van de ruimtelijke onderbouwing (bijlage 1);

Ad. f: daling van woningwaarde als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling zoals het windpark Groetpolder kan via de planschadevergoedingsregeling worden verhaald. Indien u meent aanspraak te kunnen maken op planschadevergoeding, kunt u hier een verzoek voor indienen als de vergunning is vastgesteld. Dit kan tot 5 jaar na het onherroepelijk worden van die vergunning. Onherroepelijk wil zeggen dat er geen beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State meer mogelijk is. De wijze waarop een verzoek om planschade dient te worden beoordeeld is opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening. Om eventuele planschade vast te stellen, wordt iedere mogelijke vorm van waardedaling van bijvoorbeeld de woning, bedrijf of perceel geobjectiveerd beoordeeld. Een onafhankelijk adviseur/taxateur bepaalt of er sprake is van planschade en de omvang daarvan. De procedure is door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland vastgelegd in de Verordening planschade 2010. Normaliter volgen Gedeputeerde Staten dit onafhankelijk advies en zorgen dan voor uitbetaling. Gedeputeerde Staten verhalen

de eventueel uit te keren planschadevergoeding op de ontwikkelaar. Gedeputeerde Staten hebben geen reden aan te nemen dat de waardevermindering als gevolg van het plan zodanig groot is dat de afweging van de belangen anders moet uitvallen dan in de ontwerpvergunning. De planschadevergoedingsregeling voorziet in dit kader in een voldoende compensatie van eventueel optredende schade (zie ook de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 72.1).

Ad. g: in het kader van een goede ruimtelijke ordening is beoordeeld of sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat. In de vergunning is getoetst of het plan voldoet aan de door de wetgever gestelde eisen. Hiermee wordt beoogd een voor iedereen acceptabel woon- en leefklimaat te waarborgen in Nederland. Het plan voldoet aan deze eisen. Daarnaast voldoet het plan aan de aanvullende eisen die vanuit het provinciaal beleid zijn gesteld, mede vanuit het oogpunt van het verder waarborgen van het woon- en leefklimaat in Noord-Holland. Dit laat onverlet dat het plan veranderingen aanbrengt in de directe leefomgeving van indieners en zij dit kunnen ervaren als een afname van het woongenot. Gedeputeerde Staten zijn van oordeel dat het woongenot niet dermate wordt aangetast dat geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Ad. h: in het rapport 'Herstructurering Windpark Groetpolder, natuurtoets' van 13 mei 2016 is beschreven of en op welke wijze het windpark een effect heeft op soorten en gebieden die beschermd worden door de Wet natuurbescherming. Uit deze rapportage blijkt dat geen sprake is van een zodanig effect dat hiervoor een vergunning of ontheffing moet worden aangevraagd. Indieners onderbouwen niet waarom de inhoud en conclusies van dit rapport onjuist zijn. Gedeputeerde Staten hebben dan ook geen reden aan te nemen dat de vergunning gelet op aanwezige soorten en/of gebieden niet verleend kan worden;

Ad. i: een vergoeding op grond van het Besluit proceskosten bestuursrecht is enkel aan de orde voor zover het om vergoeding van de kosten die zijn gemaakt in bezwaar- of beroepsprocedure.

5. De heer J.J. Stammes en mevrouw J.M. Stammes, de heer P.P. Stammes en mevrouw M. Stammes-Betjes, de heer R. Spalling en mevrouw A. Plukker

De zienswijzen van indieners zijn identiek aan de zienswijzen ingediend door DAS Rechtsbijstand namens M. Meijer, E. Postma en L. Verstraten. Daarnaast zijn bij de zienswijzen enkel de adresgegevens van de heer J. Stammes verstrekt. Voor de overige indieners kunnen de zienswijzen daarom niet op perceelsniveau worden beantwoord.

Zowel voor de samenvatting als de beantwoording van deze zienswijzen wordt verwezen naar de beantwoording onder 4. Het adres van J. Stammes is gelegen naast het adres van indiener onder 4 (M. Meijer). De effectbeschrijving van het initiatief zoals beschreven onder 4 is daarom eveneens van toepassing op de woning van indiener.

6. Veltman Advocaten namens S.M. Knook-Okkema, S.K. de Vries, H.Numan, A.J.J. Koenraadt en E.D. van Liere

Samenvatting van de zienswijze

In de zienswijze van indieners wordt gesteld dat de belangen van indieners onvoldoende zijn afgewogen op de volgende punten:

- a. de woningen die binnen 600 meter van het windpark zijn gelegen zijn door een kunstgreep van initiatiefnemers bestempeld als bedrijfswoningen ('participatiewoningen'). Dit is niet in overeenstemming met artikel 32, vierde lid van de PRV waarin is vastgelegd dat windturbines op minimaal 600 meter van een gevoelige bestemming, zoals een woning, moeten worden geplaatst. Het windpark telt straks maar liefst 11 bedrijfswoningen, dat zijn er circa 2 per turbine. Deze woningen zijn enkel als bedrijfswoningen aangemerkt, omdat er een overeenkomst is tussen de eigenaren van de woningen en initiatiefnemers waaraan een jaarlijkse vergoeding van € 2.000,-- is verbonden. Deze aanpak is niet aanvaardbaar gelet op:
 - strijd met de wettelijke leidraad van een goede ruimtelijke ordening, omdat door af te wijken van de norm van 600 meter omwonenden hinder kunnen ondervinden of in een onveilige situatie verkeren, hetgeen volgens de toelichting op de PRV niet wenselijk is. Het enkele feit dat omwonenden daar een vergoeding voor ontvangen is onvoldoende om alsnog te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening;
 - het gevaar dat bestaat dat sommige omwonenden niet uit vrije wil een overeenkomst zijn aangegaan, maar zijn gezwicht voor druk uit de omgeving. Participanten zijn tegelijk ook burens. Niet tekenen zet de goede verhoudingen met de burens op het spel;
 - de onaanvaardbare precedentwerking die er van uit gaat. Het wordt zo wel heel eenvoudig om regelgeving die bedoeld is om de omgeving te beschermen tegen hinderlijke activiteiten, waardeloos en zinloos te maken;
- b. uit het onderzoek blijkt dat kan worden voldaan aan de wettelijke normen voor geluidhinder. Hiermee staat echter niet vast dat ook wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening. Hierover bestaat twijfel, omdat vaststaat dat de wettelijke normen voor slagschaduw en geluid in strijd met het recht zijn gesteld: zie het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 19 oktober 2016, C-290/15 (Patrice D'Oultremont e.a./Waals Gewest). Nu de aanvaardbaarheid van de wettelijke norm onzeker is, moet de ruimtelijke onderbouwing worden aangevuld met een op dit project gericht onderzoek. Voor een dergelijk onderzoek is des te meer reden gelet op de afstandseis van 600 meter uit artikel 32, vierde lid van de PRV die ook is opgenomen omdat de wettelijke geluidsnorm onvoldoende een goed woon- en leefklimaat waarborgt (aldus de toelichting van de PRV);
- c. voor het ontwerp van de omgevingsvergunning fase II zou uit onderzoek blijken dat geen reden is voor het stellen van maatwerkvoorschriften op grond van artikel 4A.2 van de Provinciale Milieuverordening. Nergens in de stukken is een verslag van dit onderzoek te vinden. Dit onderzoek zal alsnog moeten gebeuren, waarbij ook de cumulatie van de geluidsbelasting met windpark Wieringermeer (lijnopstelling Groettocht) moet worden onderzocht;
- d. de beslissing dat geen milieueffectrapportage noodzakelijk is, is gelet op de punten a t/m c ondeugdelijk gemotiveerd;

- e. de belangenafweging uit de ontwerp-beschikkingen is kennelijk onredelijk. De gevolgen van het besluit pakken onevenredig nadelig uit voor omwonenden in vergelijking tot de met het besluit te dienen doelen. Voor het project bestaat geen draagvlak, hoewel dit een vereiste is uit het provinciaal beleid. De jaarlijkse vergoeding van € 1.200,-- die indieners ontvangen van initiatiefnemers dekt bij lange na niet de schade die wordt geleden door waardedaling van de woning en vermindering van het woongenot. Een gebrek is ook dat een planschaderisico-analyse ontbreekt.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a:

Met de bewoners van de participatiewoningen is een overeenkomst gesloten waarin is vastgelegd welke werkzaamheden zij uitvoeren ten behoeve van het windpark. Deze werkzaamheden kunnen bestaand uit het visueel toezicht houden op de windturbines en er voor zorgen dat de directe omgeving van de windturbines niet wordt betreden door onbevoegden. Afhankelijk van het eigendom worden ook de percelen rondom de windturbines door de participanten onderhouden. Hiermee kan worden gezegd dat de woningen van deze participanten tot de inrichting behoort (o.a. ABRS 14 november 2012, ECLI:NL:RVS:BY3038). Daarmee zijn de participatiewoningen, woningen die tot de inrichting behoren. Woningen gelden op grond van het Besluit Inrichtingen Milieubeheer (het Activiteitenbesluit) als 'gevoelige gebouwen'. Daarop is een beschermingsregime van toepassing op grond van de Wet Geluidhinder. Een uitzondering wordt echter gemaakt voor gebouwen die tot de inrichting behoren. Voor Windpark Groetpolder voldoen drie woningen niet aan de eisen uit het Activiteitenbesluit. De overige acht woningen voldoen wel aan deze eisen maar liggen binnen de 600 meter grens uit de PRV.

Zoals in de toelichting van het PRV is omschreven borgt de regeling uit het Activiteitenbesluit niet altijd een gewenst woon- en leefklimaat. Dit omdat de norm uitgaat van een jaargemiddelde waarbij een tijdelijke overschrijding niet wordt uitgesloten. Ook voor de externe veiligheidscontour is in de toelichting aangegeven dat de maximale werpafstand bij bladbreuk voor op grond van artikel 32, vierde lid PRV toegestane windturbines mogelijk 600 meter kan bedragen. Binnen de 600 meter van windturbines kan voor bepaalde situaties dus weldegelijk sprake zijn van een goed woon- en leefklimaat. Wel hebben Provinciale Staten geoordeeld dat deze 'aanvullende' bescherming voor omwonenden, die niet betrokken zijn bij het windpark wenselijk is. De bewoners van de participatiewoningen hebben ingestemd met een windpark dat binnen 600 meter van de woning ligt. Alle participatiewoningen liggen buiten de wettelijke externe veiligheidscontour en daarmee is de veiligheid van de woningen vanuit het oogpunt van externe veiligheid geborgd. Bij acht woningen wordt op de gevel voldaan aan de wettelijke normen voor geluidhinder en bij 10 woningen aan de wettelijke normen voor slagschaduw. In de participatiecontracten is voor de andere woningen vastgelegd dat de windturbines op verzoek van participanten kunnen worden bijgesteld naar de wettelijke normen zowel voor geluid als slagschaduw. Deze omwonenden hebben zelf aangegeven geen gebruik te willen maken van de 'aanvullende' bescherming die met zekerheid borgt dat nooit sprake is van een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat. Voor een groot deel van de participatiewoningen is een goed woon- en leefklimaat geborgd doordat wordt voldaan aan de wettelijke normen. Voor alle

woningen zijn in privaatrechtelijke contracten de voorwaarden en de afspraken vastgelegd. Gelet op het bovenstaande zijn Gedeputeerde Staten van mening dat het initiatief voldoet aan de uitgangspunten van een goede ruimtelijke ordening.

Het afdwingen van medewerking door omwonenden door het uitoefenen van druk keuren Gedeputeerde Staten af. Daarbij wordt opgemerkt dat de afspraken over participatie een zaak is tussen initiatiefnemer en participanten. Gedeputeerde Staten hebben van de betrokken participanten geen signalen ontvangen die wijze op het onder druk en/of tegen hun wil ondertekenen van deze contracten. Is dit wel het geval dan willen wij dit graag van de betrokkenen zelf vernemen. Daarbij wordt opgemerkt dat bij omwonenden die niet wilde participeren in het windpark opschaling niet aan de orde is. Op dit moment is er gelet op het voorgaande geen reden om een andere belangenafweging te maken dan ten tijde van de ontwerp-beschikkingen.

Ad. b: anders dan indieners veronderstellen, blijkt uit het arrest HvJ EU 19 oktober 2016, C-290/15 (Patrice D'Oultremont e.a./Waals Gewest) niet dat de normen van het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling voor geluidhinder en slagschaduw in strijd met het recht zijn vastgesteld.

Het arrest heeft betrekking op een besluit van het Waals Gewest. Kenmerkend voor dit besluit is dat het specifiek is vastgesteld om het aantal windmolenparken in Wallonië te vergroten. Dit besluit hoort bij een concreet plan om de beleidsdoelstelling voor windenergie te halen, maar is formeel van dat plan losgekoppeld. Door die ont koppeling is op grond van Waals recht geen plan-milieueffectrapportage voor het besluit vereist. In navolging van eerdere jurisprudentie over de m.e.r.-richtlijn oordeelt het Hof dat zulke “opknip-strategieën” waarmee de SMB-richtlijn wordt ontweken, moeten worden tegengegaan.

De normen voor windturbines uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling zijn van een andere orde. Het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling bevatten op zichzelf staande, algemeen toepasselijke normen, die gericht zijn op herhaalde toepassing op niet van te voren te bepalen locaties en niet van te voren te bepalen inrichtingen. Het zijn normen die voor iedere windturbine tijd- en plaatsafhankelijk gelden. In tegenstelling tot het Waalse besluit zijn de Nederlandse algemene milieuregels alleen gericht op het beperken van milieueffecten en hinder en niet tevens gericht op het mogelijk maken van projecten. Het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling zijn dus niet plan-m.e.r.-plichtig;

Ad. c: Gedeputeerde Staten hebben zich bij de beoordeling van de aanvraag een oordeel gevormd over de aanvraag en de daaraan te verbinden voorwaarden. Dit oordeel is in deze benoemd als een uitgevoerd onderzoek. Hiervan is geen verdere verslaglegging gedaan, hetgeen naar mening van Gedeputeerde Staten ook niet noodzakelijk is. De overweging die er toe hebben geleid dat geen maatwerkvoorschriften zijn gesteld zijn de volgende. Het feit dat op grond van art. 3.14a lid 3 Activiteitenbesluit en artikel 4A.2 van de PMV sprake moet zijn van ‘bijzondere lokale omstandigheden’ betekent niet te snel afgeweken moet worden van de standaard geldende geluidsnormen uit het eerste lid. In een uitspraak van de

Afdeling van 10 december 2014 (ABRS 10 december 2014, nr. 201403936/1) werd geoordeeld dat het bevoegd gezag zich in redelijkheid op het standpunt had gesteld dat een laag referentieniveau van het omgevingsgeluid geen bijzondere omstandigheid vormde.

Ten aanzien van de verwachte cumulatie overwegen Gedeputeerde Staten dat de woningen aan de Groetweg tussen de turbines van de Groetpolder en de Wieringermeer liggen. Daardoor kan de geluidsimmissie van de beide parken niet rechtstreeks samenvallen op dezelfde gevel van deze woningen. De gevels die het meest belast worden vanuit windpark Groetpolder liggen in de luwte van de woning voor het geluid van windpark Wieringermeer en omgekeerd. Omdat cumulatie ziet op de geluidsbelasting van twee activiteiten op dezelfde gevel is het niet te verwachten dat cumulatie tot overschrijding van de normstelling leidt. Deze verwachting wordt versterkt door de ligging van de windturbines op ruim 2 kilometer afstand van elkaar. In aanvulling daarop hebben Gedeputeerde Staten aan initiatiefnemer gevraagd de cumulatie te onderzoeken. Hieruit blijkt dat [PM].

Ad. d: gelet op bovenstaande uitleg met betrekking tot de door indieners aangedragen punten zien Gedeputeerde Staten geen reden om aan te nemen dat de beslissing om geen milieueffectrapportage op te stellen voor dit initiatief is aan te merken als onzorgvuldig;

Ad. e: het eventueel ontbreken van draagvlak betekent op zichzelf niet dat de vergunning niet verleend kan worden. Een omwonendenregeling zoals het participatieplan maakt geen onderdeel uit van de vergunning, nu een dergelijke regeling in beginsel geen ruimtelijke relevantie heeft (zie ook ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 10.1). Het participatieplan is bedoeld om afspraken vast te leggen tussen de initiatiefnemers en de omwonenden over onder meer de verdeling van een deel van de opbrengsten van het windturbinepark. De provincie is in deze overeenkomst in beginsel geen partij. Bovendien kan de inhoud van het participatieplan gelet op de hiervoor genoemde uitspraak van de Raad van State geen grond zijn voor afwijzing van voorliggende aanvraag. De initiatiefnemer is gevraagd een participatieplan op te stellen en uit te voeren, waarin is beschreven hoe omwonenden worden betrokken bij het plan.

Bijlage 1 Lijnopstelling huidige en nieuwe situatie

Figuur 1 Lijnopstelling huidige situatie

Figuur 2 Toekomstige lijnopstellingen